దశమాశ్వాసము

శ్రీమద్హృదయాంకుర పృథివ్యాపస్తేజోవాయురాకాశాది చరాచర భూతసృష్టి నిర్మాణ సంరక్ష శిక్షాదక్షులైన, సమస్త ప్రశస్త కల్యాణ భాజనులైన, శ్రౌతస్మార్త నిత్యకర్మానుష్ఠాన క్రియాతంత్ర జ్ఞాన వ్యవహారహేతు భూతాత్మకులైన, సాంద్ర సింధువులైన, బ్రహ్మాయు నిర్మాణ ప్రమాణజ్ఞులైన , సమన్వితేంద్ర సప్తఋషి గ్రహనక్షత్ర దేవ దైత్యమానుషాది పంచభూతాత్మక విశ్వప్రతిష్ఠాపనా చార్యులైన, సకల గుణగణాలంకార లక్షణ లక్షితులైన, మత్స్య కూర్మవరాహ నారసింహ వామన రామ రామ రామశ్చ బౌద్ధ కల్కి కృష్ణాద్యవతార మూర్తులైన మణిగణఖచిత కూర్మ సింహాసనాధిష్ఠాన ప్రాజ్య సామ్రాజ్య ధురంధరులైన, అనంత లక్షణ లక్షిణ గుణగణ శ్రేష్ఠులైన సురగరుడోరగ యక్షరాక్షస కిన్నర కింపురుష సిద్ధ విద్యాధర మహాసేవ్యమాన పాదారవిందులైన, చతుర్దశ భువనాది ప్రత్యుత్థాన నిత్యాభ్యుదయంబై విశేషులైన చండమార్తాండ మండల నివాసులైన, శుక్లబీజ జ్యోతిర్బీజ తేజోవిరాజితులైన, పరబ్రహ్మమూర్తులైన, నిరంతర వైకుంఠులైన, నిత్య సత్య విలాస కైలాసులైన శుభలక్ష్మీ సమేతులైన సనకసనందన సనత్కుమార శుక శౌనక జనకజప్రముఖ సేవకమనోహర అరవింద సందోహ నిష్యంద మకరంద పానాసక్త చిత్తమిళిందమిళితాయమానులైన, హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశ్యప రావణ కుంభకర్ణాది దనుజభంజన చతుర్విధోపాయపరులైన అపభ్రంశాభ్రతేజో మూర్తులైన, జలాభ్యుదయ విజయనగర సంపూజ్య రాజ్యాభిషేక పరబ్రహ్మ కల్పానుకల్ప నిరంతరానంత తపో నిష్ఠాగరిష్ఠులైన, శాశ్వత విశ్వరూపులైన రాజశ్రీ వీరధర్మరాజు లయ్యవార్ల కుమార వీరధర్మజునిచేత వ్రాయించిన నమ్మిక నిరూపం. శుక్ల సంవత్సరమునకు ప్రతినామమైన భార్గవ నామ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ ౭లు సోమవారంనాడు ధనుర్లగ్నం పుష్యమీనక్షత్రములో ప్రథమ పాదమందు సూర్య మండలాన నుంచి అనేక దివ్యభూషణాలు ధరించుక దివ్యరథ మెక్కి సకల దేవతలు సకల మునులు రథగజ తురగంబుల నెక్కి కొలువగాను, అప్సరః స్త్రీలు ఆడగాను, గంధర్వులు పాడగాను, కిన్నర కింపురష సిద్ధ విద్యాధర ప్రముఖులు సేవిస్తూ రాగాను, వైశాఖశుద్ధ ౫లు కొలువు పాకకు వచ్చి అక్కడనుంచి అహోబిళానకు వచ్చి

సప్తమినాడు సూర్యనందికి వచ్చేము. ఇందుకు నమ్మిక యేమంటిరా యన మఖ నక్షత్రానకు అగ్బరిగుర్రాలు తుంగభద్ర నీళ్ళుతాగినదే మొదలుగాను ప్రజాక్షయ మయ్యేదే గుర్తు. కృష్ణనిర్యాణం మొదలుకొని ౪౬౯౯ యేండ్లకు కలి రూపనాశన మయ్యాని. ప్రజోత్పత్తి సంవత్సర ఆశ్వయుజ బ౧౧లు నాడు కృష్ణనిర్యాణం. ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరాననే పట్టాభిషిక్తులయ్యేము. వికారి మూడేసి విష్ణునామముల మీద వేంచేసి ఆరుమూళ్ళు పద్దెనిమిది అగుమీదటను ఉద్భవ మయ్యేము. అగ్బరిగుర్రాలు తుంగభద్ర నీళ్ళు తాగినదే మొదలుగాను మూడుదినాలకు వచ్చేము. మూడు దినాలు అనగా మూడు ఏండ్లు, మూడు నెలలకు ఈ తీరున ఇచ్చిన రూపం మొదలు పూర్వమందు అయోనిసంభవులమై అత్రిమహామునుల కుమారులమైన దత్తాత్రేయుల పేరు గలిగి ఆత్రేయగోత్ర ప్రసిద్ధులమై మహామునులతోడ పుణ్య ప్రదేశములయందు అనేక బ్రహ్మ కల్పాలు తపస్సు చేసి బనగాని పల్లెకు వచ్చి ఆయా ప్రదేశంబున యాభైమూడు ఏండ్లు తపస్సు చేసి అందుండి వైకుంఠానకుం బోయి లక్ష్మీదేవికి మ్రొక్కి మాధవస్వామికి సేవచేసి చతుర్విధముక్తులు గైకొని అందుండి వైకుంఠ సమీపంబున అనేక బ్రహ్మకల్పాలు రాజ్యము చేసి ప్రథమావతారమెత్తి, ఆనందాశ్రమములకు శిష్యుండనై అనేక బ్రహ్మకల్పాలు తపస్సు చేసి రెండో అవతారమెత్తి, ఆనందాశ్రమాలకు శిష్యుండనై అనేక బ్రహ్మ కల్పాలు తపస్సు జేసి మూడో అవతారమెత్తి, ఆనందాశ్రమములకు శిష్యుండనై నాలుగో అవతారమెత్తి, ఆనందాశ్రమములకు శిష్యుండనై అనేక బ్రహ్మ కల్పాలు తపస్సు చేసి అయిదో అవతారమెత్తి, ఆనందాశ్రమములకు శిష్యుండనై అనేక బ్రహ్మకల్పాలు తపస్సు చేసి ఆరో అవతారమెత్తి , ఆనందాశ్రమములకు శిష్యుండనై అనేక బ్రహ్మకల్పాలు తపస్సుచేసి ఏడో అవతారమున, ఆనందాశ్రమములకు శిష్యుండనై అనేక బ్రహ్మకల్పాలు తపస్సు జేసి యెనిమిదో అవతారమున, ఆనందాశ్రమమున అనేక బ్రహ్మకల్పాలు తపస్సు చేసి తొమ్మిదో అవతారమున, ఆనందాశ్రమములకు శిష్యుండనై అనేక బ్రహ్మకల్పాలు తపస్సు చేసి పదో అవతారమెత్తి, ఆనందాశ్రమములకు శిష్యుండనై అనేక ఏండ్లు తపస్సుచేసి పదకొండో అవతారం, మనుష్యావతారం, బనగాని పల్లెలో ఇరవై అయిదు ఏండ్లు తపస్సు చేసి నాభక్తులకు భూతభవిష్యద్వర్త మానాలు తెలుపుచూ అన్నాజికి ప్రతినామమైన వెంకటాద్రికి కుమార

పద్దు ఇచ్చి పాణెములో వీరనారాయణదేవుని సమ్ముఖాన మమ్ము ధ్యానము చేయుమని చెప్పి ముందర మేము రాజ్యము చేసిననాటికి పురోహితుడవు కావలసినదని ఫణిభట్లకు మేము వచ్చే పర్యంతం ఫలాహార నియమంగా ఉండమని చెప్పి మేము మనుష్యరూపం చాలించి దివ్య రూపంబున సూర్యమండలానికి పోతిమి. అంతట మాపేరు వహించిన జితేంద్రియుండనే కుమారుని వెంటబెట్టుక వెంకటాద్రి సూర్యనందికి చేరెను. మా భక్తులైన వారు సమర్పించిన ఆవులను మాపేరు పెట్టి జితేంద్రియుడు పోషించుకుంటూ ఉండెను. అంతట మేము కొన్ని దినములు నాద బ్రహ్మమున వైకుంఠాద్రిచేత సాంద్రసింధువనే వేదములు అరవై ఆరులక్షల తొంభైమూడు వేల గ్రంథము ప్రమాదీచ సంవత్సరం ఆరభ్యం మూడు ఏండ్ల తొమ్మిది నెలలు వ్రాయించితిమి. తర్వాత గోపరాజు దగ్గర ఉండే కత్తితిమ్మని మనుష్యులు కందనూరు నుంచి సూర్యనందికి వచ్చి జితేంద్రియునికి చెప్పి ఆవుల చెఱబట్టుకపోయిరి. ఆదోషము కత్తితిమ్మనికి గోపాలుగానికి చుట్టుకొనెను. జితేంద్రియుని రక్తము భూమి మీద పడి భూమితడుపుచు తడిసినప్పుడే ఆయుధ ప్రాణుల పాపాత్ము లందరిని నిర్మూలం చేసేము అని సంకల్పించితి. ఆ జితేంద్రియుని నిర్వహించలేక దుఃఖావేశముచేతను కుమారునితో కూడ చచ్చెనని చిచ్చు తగిలించుకొనెను. ఆ సమయమందు మేము వచ్చి నిలిపి వెంకటాద్రికి చెప్పి తిట్టితిమి. నీవు వెర్రివాడవు. ఈపని చేయవద్దు, నీవు కుమారుడవు. నీకు విచార మేమి? మేము వచ్చేటప్పుడు మన జితేంద్రియుణ్ణి తెలుగు జంగణ్ణి ఆకులు తెచ్చిన యీడిగె తిమ్మణ్ణి ఆవులను మరి పూర్వమైన భక్తులను తోడుక వస్తూ ఉన్నాము. నీకున్నూ ఈలోగానే మానవ శరీరం పరిహారమయ్యీని. ఈ దివ్యరూపం ఇచ్చిన నావెంటనే వస్తూ ఉన్నావు. ఇందుకు సందేహము వద్దు, నమ్మిక యిస్తిమి. మీరు వచ్చేటందుకు గురుతు ఏమంటిరా యన పింగళ సంవత్సర పిళపిళమాసాన వచ్చేము. వచ్చి ఆనందాశ్రమములు వక్కణ నిమీళనం కొంతకాలం రాజ్యపరిపాలన జేసేము. నిమీళన మనగా పదునాలుగు ఓంకారాలు. మేము వచ్చినది మొదలు కృతయుగ ధర్మాలు నడిపేము. కలియుగాంత్యమందు గాని కల్క్యతారం లేదు. శ్రుతిపురాణేతిహాసాలలోను మా యవతార మహిమ మారాకడ పూర్వ మహిమను పూర్వమైన మునులు ఆనతిచ్చినారు అని అంటిరా యన శాంతిపర్వమందు కడపటి

మా యవతారమహిమ వ్యాసులు చెప్పినారు. విద్యారణ్యులు మా యవతారమహిమ మారాకడ విజయలక్ష గ్రంథమందు సంకీర్తనలోను మాయవతార మహిమ మారాకడలు నిర్ణయం చేసినారు. విజయనగరమందు శాసనాలు వ్రాసి వేసినారు. శంకరాచార్యులవారు సరస్వతీ పీఠమైన శృంగేరియందు శాసనాలు వేయించినారు. కృష్ణమాచార్యులవారు తాము చేసిన చతుర్లక్ష సంకీర్తనలోను మాయవతార మహిమ మారాకడలు నిర్ణయము చేసినారు. అతడే నేను. ఇదిగాక సర్వమైన మతస్థులలోను నిర్ణయము చేసినాము. సర్వదా మేము రాకపోయినట్టాయెనా కాశిలో బ్రాహ్మణవధ బ్రహ్మహత్యలు మొదలైన మహాపాతకాలు చేసిన పాపాన బోదుము. మేము చేసిన తప్పులన్ని నిర్మూలనమై పొయ్యీని. ప్రతిజ్ఞ తప్పరాదు. అన్ని నిదర్శనాలు ఆనతిస్తిమి. శ్రీశైలాన పొగమంటలు వెళ్ళీని. బసవేశ్వరుడు ధిమిధిమియని నాట్యమాడీని. యజ్ఞేంద్రునిలో ఆవును వ్రేల్చిన పాపాన బోదుము. కావేటి రంగని పాదమనే సాక్షిగాను అని నెలతప్పీని. ఘణాఘణాయని మువ్వలు మ్రోగీని. బసవేశ్వరుడు గొరిసెలు విదిళించు కున్నదే గుర్తు. నాగభోగ ప్రతిమ మావారు వచ్చేరు అని కిలకిల నవ్వీని. మాయింటి ప్రాకారాన ఆరెదొండచెట్టు పుట్టీని. భ్రమరదేవళంలోను ఒక మొసలి వచ్చి ఏడుదినా లుండి పొయ్యీని. భ్రమరాంబ చాలుగాను మంగళసూత్రం తెగిపడీని. భ్రమరకంఠట నీళ్ళు కారీని. మల్లేశ్వరుని దేవళములో ఒకమొసలి ఏడుధినాలు ఉండి పొయ్యీని. సిద్ధాపురం వీరన్న కుండికంట నీళ్లు కారీని. అలింపూరు జోగులాంబ కంటను నీళ్ళుగారీని, ఆయమ్మ స్తనాల పాలుకారీని, కందనూరి గోపాలుని గుడి ముందర తింత్రిణి మాను పుట్టీని. మహానందిలో ఈశ్వరుడు వెడలించీని. రెండు పాములు దేవళములో పారాడేని. ఒకపాము దొడ్డది. అది శిఖరాన మూడురోజులుంది. మహానందిలో పంచమహావాద్యాలు వాయించినట్లు ఉండీని. సూర్యనందీశ్వరుని గుడిముందర పనసమాను పుట్టీని. ఆచెట్టు ఆక్షణమె పువ్వులు పూసీని. కాయలు కాచీని, పండ్లు పండీని. అంతట మాయమయ్యీని. శిరివెళ్ళ నరసింహుని గుండిముందర గంగరావి చెట్టు పుట్టీని. నందేలలో పదహారు కొమ్మల యెదురుగుమి పుట్టీని. బహుధాన్య నామ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ3లు శుక్రవారమునాడు పల్లెకు తురకలు వచ్చేరు. జుర్రిగెడ్డ తిడువెంగళనాథుని గుడిముందర ఏరుమండిచెట్టు పుట్టీని. బహుధాన్య సంవత్సరం బనగానిపల్లెకు నాగయ్య అనేటి అయిదేండ్ల

బ్రాహ్మణుడు చదువకనే వేదమంత్రాలు చదివీని. బనగానిపల్లె పేటలో పులి చొచ్చీని. నల్లముఖం వానరుడు వచ్చి బనగాని పల్లె పూర వాకిటిలో ఏడ్చీని. నల్ల ముఖం వానరుడు ఊరుచుట్టు తిరుగాడి పొయ్యీని, అహోబిళాన దుర్నిమిత్తాలు పుట్టీని. తాటిపర్తిలో కాకులు గద్దలు మూకలు గట్టు కొని ఆడుతూ వచ్చేవి. బనగానిపల్లెలో మేకపోతు పాలు పితికీని. చలిమెలసీమలో కల్లుబసవన్న రంకెవేసీని. తిరువళ్లూరు వీరరాఘవ స్వామికి చెమట పుట్టీని. భద్రకాళి ఉగుతూ ఉండీని. కంచికామాక్షి దేహాన చెమట పుట్టీని. ఆయమ్మ కంట నీళ్ళు గారీని. ఆయమ్మ స్తనాల పాలుగారీని. అడిగొట్టు అణగీని. ప్రల్లదాలు ఉడిగీని. దుర్జనులు ధూళి గలసేరు., రంగాపురం నష్టమయ్యీని. ఇంజేటిపాడు అహోబిళం ప్రాంతాలయందు పట్నంకట్టే మని యెవ్వడు తలుస్తూ ఉన్నాడో వాడు నిర్వంశమై పొయ్యీని. నందిమండలాన అనేకులు మడిసేరు. యమ్మనూరు జయాన ఉండీని. ఆడమండలం వాండ్లు జయాన ఉండేరు. శాలివాహనశకం ౧౫౪౧ధూమకేతువు పుట్టీని. తోకచుక్క పుట్టీని కందనూరు దగ్గర జగడ మయ్యీని రాచవీటి దగ్గర మూకలు కందనూరు దగ్గర చచ్చేరు. అందరిలో రక్త ప్రవాహ మయ్యీని. ఆ రక్తము తుంగభద్రలో కలిసీని. అనేకులు మడిసేరు. అది మొదలు పంచాశ్రమదేశం ప్రజలు మడిసి క్షామడంబరాల చేతను వ్యాధుల చేతను నాశన మయ్యేరు. కందనూరు గోపాలుడుగాడు వద్దిమడుగులో పడి చచ్చీని. రాచబిడ్డడైనవాడు బ్రహ్మహత్యలు చేసునా ఆ హత్యలు చుట్టుక గోపాలుగాడు నిర్వంశ మయ్యీని. శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౫౫అయ్యేవరకు నానాదేశాల యందు ప్రజలు కొందరు మడతురు. హందె మల్లుగాడు సిద్ధిరాముడు రాజ్యభ్రష్టులై పొయ్యేరు. గండికోట మందుల చిత్తుల కాలి చచ్చేరు. పెమ్మసాని తిమ్మానాయుడు నిర్వంశ మయ్యీని. ఉదయగిరి నెల్లూరు రూపనాశన మయ్యీని. గండికోటకట్టుకొని గోల కొండ కట్టుబడీని. ఏడాదికి ఆదవేని కట్టుకొని గడిపట్నాలు పోయిన మీదను కందనూరి పర్యంతం అగ్బరివారు చరాచూరులు పట్టేరు. కందనూరు దొరలు పర్వత మల్లయ్య సంసార వాంఛలమీద తృప్తి. పురంబుల ఘనత మెరసి నా బిడ్డలు అనగా భక్తులే శ్రేష్ఠులు. మామాట అనువర్తించి మమ్ము చెరతురు. గొప్పపట్నాలు అనగా విజయపురాలు క్షయసంవత్సరాన ఆకురాలీని. ప్రభవ సంవత్సరాన ఈతాకు రాలీని. విభవ సంవత్సరాన వృక్షభేద మయ్యీని. పండ్రెండు

ఏండ్లకు మాధవుడు పడీని. మాధవుపతి పణతులకు ఆయుధము చేత మరణం ఉన్నది. అశ్వంమీద నైజాం పోయిన చలిచలమల నారసింహారెడ్డి చచ్చీని. వానికి ముందర బ్రాహ్మణ్య మిచ్చి మేము వచ్చేటప్పుడు తోడుక వస్తూ ఉన్నాము. స్త్రీల కన్నుల నెత్తురు బిందువులు పుట్టీని. వడగండ్ల వాన అంపవాన కురిసీని. తూర్పునాడు ధూళిగలసీని. స్వరూపనాశన మయ్యీని. చెరువులు కుంటలు బావులు నదులు జలాలు లేక ఇంకి పొయ్యీని. పొగమంట వెళ్ళీని. జుర్రేటి నీళ్ళు ఇంకరాదు. కలప గ్రామంవారు నాడే పొడగనేరు. కలపగ్రామ మనగా బనగానిపల్లె. మేము వ్రాయించిన లెక్కలు భద్రకాళిపురమందున్నవారు సుఖంగ్రామంవారు నాడే పొడగనేరు.

ఏకాదశాశ్వాసము

శ్లో. వేదవద్వీరనార్యాణాం సుబ్బయార్యమమాత్మజః
వీర భోజోద్భవం పక్ష్యే దైవజ్ఞాభీష్ట సిద్ధయే.
త దేవానందబ్రహ్మోక్త సిద్ధాన్తే నకరో మ్యహమ్
భానుమత్యనుసారేణ రుద్రాన్వానాంతు లక్షణమ్
గజవేదనవాంభోధీ కలివర్షగతే భువిః
ప్లవంగాబ్దే భానుబింబం కంకణాకార ముచ్యతే.

గజము౮ వేదాః౪ నవ౯ అంభోధి౪=౪౯౪౮ వెళ్ళిన మీదట ప్లవంగ నామ సంవత్సరమందు సూర్యబింబము కంకణాకారముగా అగుపడును.

శ్లో. ప్లవంగే ద్విత్రిగ్రహణాః సూర్యాచంద్రమసో క్రమాత్
ఇమే పంచగ్రహణాశ్చ కృష్ణవేణ్యాశ్చ దక్షిణే.

ప్లవంగ సంవత్సరమున సూర్య గ్రహణాలు౨ చంద్రగ్రహణాలు౩ ఈ అయిదు కృష్ణవేణికి దక్షిణ భాగమందు తెలియవచ్చును.

శ్లో. యమే సూర్య గ్రహే కించిత్ దృశ్యాదృశ్యో భవే త్తతః
యమే చతుస్యా గ్రహణాం కృష్ణవేణ్యా ముదగ్దిశి.

ఈ అయిదు గ్రహణాలు కృష్ణవేణికి ఉత్తరమందు ఒక సూర్య గ్రహణం దృశ్యాదృశ్యంగా అగుపడును. కడమనాలుగున్ను బాగుగా అగుపడవచ్చును.

శ్లో. జనానాం సర్వదేశానాం సంజ్ఞార్థం గురుమహే వయమ్
అయ మాదిత్యమధ్యే తు సవ్యస్యం కంకణాకృతిః
సేతు వేషాద్ర్యో ర్మధ్యే కాశీ శ్రీరంగదేశయోః
భిన్న కంకణరూపస్యాం కుంభకోణే రవే ర్వపుః.

శ్లో. గౌతమీనర్మదా మధ్యే భిన్నకంకణ ముచ్యతి
తస్యా ఉదీచిదిగ్భాగే కాశీ వింధ్యాద్రయో రపి
అస్మిన్ శ్రీశైలదేశే తు కంకణాకార ముచ్యతి
శేషాద్రీ గౌతమీ మధ్యే ఉదయో దివి దృశ్యతి.

పగలు నక్షత్రములు అగుపడును. సూర్యుని యివతలగా శుక్రుడున్ను ఆ శుక్రుని యావల ఆవల స్వాతి చిత్త లుండును. అప్పుడు సూర్యుడు నడుమ చంద్రుడు అంతా ప్రవేశించి ఉండును. మధ్యకాలానకు రవి బింబము 30 లిప్తలు అనగా మరుగుమాట. ఈ సంగతి తెలియచేస్తు ఉన్నాము. సూర్యుడు ముక్కాణి బింబం ఉండును. ఈ బింబము చుట్టువారా దిరుగును. అప్పుడు నక్షత్ర ఉదయం అవునని ఈశ్వరుడు పలుకుచున్నాడు.

శ్లో. ప్లవంగే పంచగ్రహణే సూర్యాస్తు వలయాకృతిః
తన్మధ్యే విష్ణురూపస్యాత్ తద్భక్తానాం ప్రియావహమ్.

అయితే యీ గ్రహణాలలోను సూర్య గ్రహణం వలయాకృతిగా ఉండును. ఆ సూర్య బింబము నడుమగా 'శ్రుతి పీతా భాస్వత్యణూపమా' అనే విష్ణురూపం మా భక్తులైన వారికి తెలుసును.

శ్లో. ఏషామాపొర్న మధ్యే వం లోకే ఖ్యాతి గమిష్యతి
తథా తు పుష్పవృష్టి స్యా ద్వహం తు పుణ్య జంతుషు.

టీక - అమావాస్యనాడు చంద్రుడు ఉదయిస్తూ ఉన్నా ఉన్న మరుగు ఈమాట తెలియజేస్తూ ఉన్నాము. సూర్య బింబ ప్రమాణము౬౫౦౦ యోజనాలు. చంద్రబింబము ౪౮౦౦ యోజనాలు.

శ్లో "ఛాదయే దర్క ఇందు స్యాత్" సూర్యుని ఆరాధించే
వాడు చంద్రుడు గనుక నున్ను "శీతాంశుబింబవలయం స్యాత్"

పూర్వం బింబాధికం యథాచంద్రబింబము లిప్తలు౨౯ -౪౬ఘ సూర్యబింబము లిప్తలు ౧౦-౪౮. మానైక్యబింబం ౧౦-౧౭ తచ్చరోషంభవేచ్చున్న విషువచ్ఛాయల చేత తీసుకరాబడ్డటువంటి శుద్ధవిక్షేపం తీసి వేసిన గ్రాసలిప్తలు

శ్రీశైల దేశానకు శూన్యమైనది. విలిప్తలున్న శూన్య మైనది. ఈరీతిన సూర్యమండల మందు చంద్రుండు అంతా ప్రవేశించి యుండును. చుట్టువారా ఎక్కువగా ఉన్న సూర్యబింబము వలయాకృతి అవును. నడుమనున్నటువంటి చంద్రుడు విష్ణురూపంగా అగుపడును. ఇదే అమావాస్య పూర్ణిమ. అనగా సూర్య మండలమందు చంద్రుడు ఉదయించి నాడని తత్త్వవేత్తలచే పలుకబడిన మరుగుమాట. ఇదే అమావాస్యనాడు చంద్రోదయ మయినది అని బ్రహ్మవేత్తలైనవారు తెలుసుకొని సంతోషపడుతున్నారు. పుణ్య పురుషులమీద పుష్పవర్షం కురియును. 'ఇదం రహస్యం తద్రూపం దృష్ట్వా వీరోదయం భువి-యీయాయ మిత్యేవ పుణ్యాత్మా జ్ఞాత్వా శ్రీవీర ధర్మజా' ఈ యొక్క రహస్యమైనటువంటి ఈ గ్రహణము భూమి యందు దృష్టాంతరం చూచేయెడల లోకానికి విరోధము గలిగేటట్లు పుణ్యాత్ములు వాడుకొందురు వీరధర్మజు లుద్భవ మయ్యేటందుకు హేతువు. ఇతి దైవజ్ఞ విరచితే వీరధర్మజ చరిత్రే ప్రథమాధ్యాయః

ప్లవంగాష్టకవర్షాణాం వృషాది దశరాశిషు
యావ చ్ఛిష్టసురాచార్యా తావద్రాశిత్రయం క్రమాత్.

ప్లవంగ సంవత్సరము మొదలుకొని యెనిమిది సంవత్సరములకు వృషభరాశి మొదలు పదిరాసులదాక బృహస్పతి రాశిత్రయములుగా నడచును.

శ్లో త్రిభిస్యాదష్టవర్షాణాం క్రమా దేకైక వత్సరే
యావ చ్ఛిష్టసురాచార్యో తావన్నపభయా వహం
ఏకైకాబ్దే త్రిరాశి : స్యాత్ ప్లవంగాది యథా క్రమాత్
గురుకర్కటరాశ్యాది త్రివర్షే ఏకరాశినామ్.

తా. బృహస్పతి అయినవాడు సంవత్సరం ఒకి మూడురాసులు త్రొక్కుచు నడచును. కర్కాటకం మొదలుకొని ఒకరాశియందు సంవత్సరం ప్రకారం మూడు రాసులు మూడు సంవత్సరాలు ఉండను. కడమ సంవత్సరములు అతిచారంగా నడచును. అట్లా నడిచినందున రాజులకు భయం కలుగును. ఇది దైవజ్ఞ విరచితే వీరధర్మజ చరిత్రే గురు చారే ద్వితీయోధ్యాయః శనిచారః.

శ్లో. కీలకాబ్దే ప్రదిష్టే తు మీనరాశిం శనైశ్చరే
మేషే సాధారణాబ్దాన్తే గ్రాం ప్రమాదీచవత్సరే.
రాక్షసే యుగ్మరాశిం స్యాత్. ప్రవేశో భాస్కరాత్మజా
చాయాసూను ప్రవేశం స్యాత్. పింగళాబ్దే తు కర్కటే.
ఇతి దైవజ్ఞ విరచితే వీరధర్మజ చరిత్రే
తృతీయోధ్యాయః శనిచార ః.
కన్యారాశిగతే జీవే విక్రమో వీరధర్మజ
ప్రయాణోభవేత్ - శ్రీ మర్గా పీతాంబరధర ప్రియా ః.

కన్యారాశికి బృహస్పతి వచ్చేటప్పటికి వీరధర్మజులు ప్రయాణం భవతి - అయియున్నారు.

శ్లో. తులారాశిగతే జీవే ధూమకేతూద్భవం భవేత్
అళిస్తే తు సురాచార్యో వృష్టిస్యాత్ ఫలవృద్ధయః

తులారాశి బృహస్పతి ప్రవేశమైతే ధూమకేతువు ఉద్భవ మవుతూ ఉన్నది వృశ్చికరాశి ప్రవేశమైతేను అధికవృష్టిచేత ఫలవృద్ధి యగును.

చాప స్తేతు సురాచార్యో లోకస్మిన్ వీరధర్మజః
పుణ్యపాలనం స్యాత్ రాక్షసం దుష్టనిగ్రహః.

బృహస్పతి ధనుస్సునకు ప్రవేశమైతేను వీరధర్మజులవారు
పుణ్యుల రక్షించును. దుష్టుల నిగ్రహించును.

మృగరాశిగతే జీవే నగసత్య పరాక్రమాత్
పినాకినీ మపి సైన్యం చ శ్రీశైలస్య సమాగతాః

మకరరాశియందు బృహస్పతి ప్రవేశ మైతేను వీరధర్మజులవారు సకల పరాక్రమం గలిగిన సైన్యములతో పినాకినీ తీరమందు వచ్చి శ్రీశైలానకు వస్తూ ఉన్నారు.

కుంభరాశిగతే జీవే భూమిదేవ్యాం శుభావహం.

తా. కుంభను బృహస్పతి ప్రవేశ మైతేను పర్వతం మల్లి కార్జున స్వామి

వాక్యముచేతను ఆ వీరధర్మజులు కేదార రామేశ్వర పర్యంత మేక చక్రముగా నేలును.

శ్లో. ఝషజ్యతే సురగురౌ కీర్తిమాం రామ ధర్మజా
పట్టాభిషేకం కుర్వంతి పాలయం ధరణీసురాన్

తా. మీనమందు బృహస్పతి ప్రవేశమైతేను కీర్తిమంతులైన రామధర్మజుల వారికి పట్టాభిషేకం కుర్వంతి దేవ బ్రాహ్మణోత్తములు చేయుచున్నారు.

శ్లో. మీనరాశిగతే మందే మ్లేచ్ఛానాం నాశనం భవేత్
కించిత్ సౌఖ్యంతు జగతిసంయుతే క్రియతే శనౌ.

తా. మీనరాశియందు శని ప్రవేశమైతే మ్లేచ్ఛనాశనం మేషమందు శని ప్రవేశమైతేను జగత్తునకు కొంచెము సౌఖ్యము కద్దు.

శ్లో. వృషభరాశిగతే మందే ఈశాన్యే విషవాయవః
తై స్యా ద్విపరీతజనాః యమలోకం గమిష్యతి.

తా. వృషభరాశియందు శని ప్రవేశమైతేను ఈశాన్యమూల విషపుగాలి పుట్టి విపరీత జనుల యమలోకానికి తీసుక పోవును.

శ్లో. శనౌ స్థితే జుగ్మరాశౌ భవేత్ భూభారనాశనమ్
ఆనందే దనుజాబ్దే తు లోకేశ్మిన్ కలినాశనమ్.

శనైశ్చరుడు మిథునరాశికి ప్రవేశింపగానే భూభారనాశన మగును. ఆనందరాక్షస సంవత్సరం లోగా లోకమందు కలియుగధర్మం నాశనమగును. ఇతి దైవజ్ఞ విరచితే వీరధర్మజ చరిత్రే చతుర్థోధ్యాయః

ఆనందాత్సరే సూతా దూతనాట్యసమాగతాః
వసుధాకీర్ణకృపణైః భేతాళస్య తథాగతః.

ఆనంద సంవత్సరం పుట్టగానే యమదూతలు నాట్యమాడుదురు. భేతాళ పంపులచేత ప్రజలు నాశనమగుదురు.

ద్వాదశాశ్వాసము

శ్రీవీరప్పయ్యగారి కాలజ్ఞానము

సంతోషంబు, మరియు దండ నమస్కారములు గావించి "వీర గురవేనమః మీ దివ్యమంత్రోపదేశంబున కృతార్థుండనైతి. ఇంకొక్క ఆనతి అడిగెద.నామీద కటాక్షం ఉంచి వసతి యివ్వవలెను. కలియుగ వర్తమానంబును కలియుగ మహత్వంబును కలియుగ చర్యలున్ను కలియుగావస్థలున్ను బుద్ధి ప్రసాదింపవలె" నని అడిగిన భైరవానందయోగికి 'వినుము నాలుగువేల అయిదునూర్ల ఎనిమిది యేండ్లు వెళ్ళిన వెనుక ధర్మదేవత భూమియందు ఒకానొక పుణ్యస్థలంబున దేశంబుల అరుగుచు నుండును. పాపము నానాటికి హెచ్చి వచ్చును. అందున లేని కలహంబులు పుట్టును. అతి ఆహారము అతినిద్ర పుట్టును. నిలిచిన తావున నిలువక సకల నరమృగాదులు సంచరించును. శాంతులు కోపవంతు లగుదురు. నీచులు అధికు లగుదురు. అధికులు ఎందుకు కొరగానివారగుదురు. బ్రాహ్మణులు తమతమ కార్యాలు విడిచి ఒక్కొక్క మతస్థులై తమతమ మతముల విడిచి నీచుల నాశ్రయించి షట్కర్మరహితులై చెడిపోదురు. రాజులు తమ రాజధర్మంబులు విడిచి నీచ ఉద్యోగులై నీచకార్యంబులకు జొచ్చి స్వకార్యంబులు లేక వెతావెతలై దేశానకు ఒక్కడై పోదురు. వైశ్యులు తమ కులంబు పోగొట్టుకొని దుష్కర్ములై పోదురు. శూద్రులు అసత్యవాదులై చండాల సాంగత్యము గలిగి దరిద్రులై చెడిపోదురు. జాతి సంకరంబులై పరస్పర వైరంబులు హెచ్చి పోట్లాటలున్ను కొట్లాటలున్ను మరణకర్మ శూన్య కృత్యంబువల్ల బహుగా చత్తురు. పైర్లు స్వల్పముగానే పండును. పశువులు కొంచెముగా పాలు పితుకును. తండ్రి కొడుకులు తమలో తాము కలహింతురు. గురుదేవ బ్రాహ్మణ దూషణంబులు పుట్టీని. వావివరుసలు తప్పి నడిచేరు. ఒకరి చేతి సొమ్ము ఒకరు తీసుకునేరు. చోరుల బాదలు హెచ్చీని. అగ్నిభయంబులు గలిగి ఉండీని. అడవిమృగాలు పల్లెలు చేరీని. ఏనుగుకు నంది బుట్టీని. నందికి ఏనుగు బుట్టీని. ప్రజలు బహుగా చచ్చేరు.

వాదంబులు హెచ్చీని. వేశ్యావశీకరణాంజనాల చేత ప్రజలు భ్రమసి దురాశను ద్రవ్య నాశకులై దరిద్రులై చెడిపొయ్యేరు. గరుడ, కాక, గార్దభ, ఘటిక, ఘట, ఘూట, మాయా ఇంద్రజాలంబులు పుట్టీని. తిలలు కండలు గ్రక్కీని. ఆకండలు కాకులు, గ్రద్దలు భక్షించీని. వాటిని చూచి ప్రజలు వెఱ్ఱిపట్టి గంతులు వేసేరు. కొరువులు నోటగరచుకొని తిరుగుదురు. బెండ్లు మునిగీని, గుండ్లు తేలీని. కొండలు మండీని. కడుపులు విరిసి చచ్చేరు. నెత్తురు గ్రక్కుచు గుండె నడినెత్తులు పగిలి చచ్చేరు. పశువులు బహుగా గుంపులు గుంపులుగా జచ్చీని. పట్నాలు ఒకనికి ఒకడు ఏలుదురు. నీచజాతుల వారు ఆచారవంతు లగుదురు. హెచ్చి బ్రాహ్మణ నిందలు చేయుదురు. దేవ నిర్మితమైన వానలు చెడును. మన్నీలు చెడుదురు. విజయనగరం ఊర్జితమై కొన్నాళ్ళకు చెడును. కాశి నలభైదినాలు పాడై యుండీని. కురుక్షేత్రమందు గుంపులు కూడుదురు. కొండవీడు విష్ణుభక్తు లేలుదురు. గోదావరి యింకి పంద్రెండుదినాలుండి తిరిగి ప్రకాశమౌను. కాళహస్తి ఈశ్వరుని సముఖమందు ఉండే ద్వారపాలకులు ఒక ముహూర్తంబున గంతులాడుదురు. వెంకటేశ్వరుని కుడిభుజం అదిరీని. మంగళగిరిలో మాయవాదులకు వైష్ణవులకు కలహమై రెండు తెగల వారు మడిసేరు. కుక్కలు గుర్రాల జంపీని. చుక్కలు రాలీని. కార్తిక బ౧౨లనాడు ఉత్తరపు దిక్కున నాలుగు ముఖాల చుక్కలు పుట్టీని. ఆ చుక్కలు ఇరవై అయిదేండ్లు ప్రకాశముగా ఉండును. కర్నాటకం లక్ష్మి చరించీని. దేవాలయములు మ్లేచ్ఛులపాలయ్యీని. శిలావర్షం కురిసీని. ఒకరొక రెంచక మ్లేచ్ఛులు కొంతకాలము రాజ్యంబు చేసేరు. మొరసకమ్మ రాచవారు కొంచెపడి పొయ్యేరు. మళయాళం మ్రగ్గీని. ధారణ తగిలీని. దివ్య తిరుపతుల మార్గంబులు తప్పీని. భూమినెత్తురు చేత తడిసీని. ఎముకలు కొండల పొడవున పడీని. భూతప్రేత పిశాచ గ్రహాల కోలాహలాలు ! భోయని ప్రజలు కూసేరు. కాకులు వికార స్వరాలుగా కూసీని. గూబలు ఏడ్చీని. ఝూము ఝూముకు తప్పకుండా నక్కలు కూసీని. కొండవీటికి ఉత్తరాన రాతి గరుడ గంబము మండీని. అరవ దొరతనాలు చెడీని. ౪౮౬౯ యేండ్లకు యుగము పోతే ఆమీదట కాశివద్ద గంగ కానరాక పొయ్యీని. ౪౭౮౨ యేండ్లకు కంచి కామాక్షమ్మ నెత్తురు గ్రక్కుకొని గాలిచేత వానచేత శ్రీశైల దక్షిణభాగాన ఉన్న గుండ్లు దొర్లీని. నెత్తురువాన గురిసీని. బండలు పగిలీని. ఆకాశాన గద్దలవలె కాకులు ఆడీని. గుండ్ల చీము నెత్తురు గురిసీని.

గ్రద్దలవలె కాకులు ఆడీని. అప్పుడు పుట్టిన బిడ్డలు మాట్లాడీని. ఆకాశాన ధ్వని బుట్టీని. ఆకాశాన నాలుగు చుక్కలు పుట్టి మాయమయ్యీని. హాహాయనేధ్వని ప్రజలు పలికేరు. ఆకాశాన అర్ధరాత్రి ఘణం ఘణం రాంరాం అనే శబ్దము వినబడీని. భూమి పెరిగీని. భూమి వ్రక్కలయ్యీని. భూమి నానావర్ణముగా కనుపించీని. ఒకని సొమ్ము ఒకనికి ఒకని ఆలు ఒకనికి మారు పొయ్యేరు. పుణ్యవాదుల ప్రభావంబు చెప్పీని. పుణ్యపురుషులు పుణ్యాత్ములు బ్రతికేరు. పుణ్య స్థలంబులు చెడీని. దేవస్థలంబులు పాపాత్ముల చేత నష్ట మయ్యీని. నిక్షేప ద్రవ్యాలు బైటపడీని. వెంకటాచలమందు చండాలురు మ్లేచ్ఛులు ఎక్కేరు. వెంకటేశ్వరుని మహిమ హెచ్చి పొయ్యీని. ఈ దివ్య స్థలంబుల అద్భుతాలు పుట్టును. తిరువళ్ళూరు వీరరాఘవస్వామికి తిఘమేన చెమట పుట్టీని. కష్ణా గోదావరీ మధ్య మందు అనేక కలహంబులచే పోట్లాడి చచ్చేరు. ఒకరి కొకరు లేక ప్రజలు అడవుల పాలయ్యేరు. శీతోష్ణోదకములు అధికముగా కలిగి యుండును. కృష్ణలో నడుమ బంగారు తేరు కనిపించును. ఆతేరు చూచిన వారికి కన్నులు కానరాక పోవును. ఒకరి దుర్గం ఒకరు పాలించేరు. ఒకని నీతులు తామే చెప్పేరు. శైవవైష్ణవ మతాలు రెండున్నూ ప్రబలముగా నడచీని. మధుర, తంజావూరు మొదలైన పట్నాలు శివభక్తు లేలుదురు. అశ్వపతి సంస్థాన మయ్యీని, గజపతి ప్రబల మయ్యీని. కొంతకాలములో నరపతి యుండును. కొన్నాళ్ళు రాజులనే పేరులేక కర్నాటకం మ్లేచ్ఛ కులాంతక మౌను. దేవాలయములలో శిలలు విగ్రహాలు కళలు తప్పీని. అద్భుతమైన తేరులు విరిగి పడును. ప్రజలకు ముక్కు ముక్కర కానరాక పొయ్యీని. కొండల మీద నుండి లక్షోపలక్షలు గుండ్లు దొర్లీని. ఆయుధాల వాడి చెడును. భ్రమర గుడిలో రెండుతలలు గల మొసలి కనుపించి భ్రమరాంబలో ఐక్యమగును. అస్త్ర శస్త్ర భవుండైన పరమహంస ఉదయగిరి శిఖరాగ్రంబు అమావాస్య నాడెక్కినం జూచి జనులు చంద్రగ్రహణంబని భ్రమసేరు. శివవైష్ణవ దేవాలయంబు లలో రక్తంబులు పుట్టీని. ఆకాశంబున నుండి రెండు బంగారు రెక్కల పక్షులు వచ్చి పురంబున వనంబుల సంచరిస్తూ ఉండగా పాపాత్ములైన జనులు పట్టేరు. చంపమని జనులు లక్షోపలక్షలు కన్నులు కానరాక చచ్చేరు. తూర్పు పడమట దిక్కు దాక యోజన ప్రమాణ మయ్యీని. మహాద్భుతము కోక పరచినట్లు కనుపించీని. కొండలు ఘటాఘటా యని ధ్వని చేసీని. మరిన్ని నానాటికి వింతలుబుట్టీని. ఓహోహో

ఆనందభైరవయోగి! యింకా నీవు వీర భోజుండవై జనియించుము. ఆనందజియ్యరై పుట్టెడు నేను వీరవసంత రాయ వీర భోజవసంత వీరశేఖర వీరనారాయణ వీరశంఖ వీరాది వీర బ్రహ్మమనే నామంబుల అవతరించెదనని యిట్లు జననంబై వారలు భూప్రదక్షిణంబు జేసి సమస్తమైన పరమహంస లాగుకొని తమతమ ప్రభావంబులు కనుపడని మహిమచేత శక్రధరు పాదుకలలో ప్రకాశింపుచు కొంతకాలంబు తిరుగుచు మహావీరబ్రహ్మమనే నిక్షేపంబున్ను సంగ్రహించి అంజనీ మహాకాళి వెనుక పరిశంభుని తాళప్రమాణంబు లోగా వేసిన నవరత్న భండారంబు గ్రహించి అక్కడ తర్లి ఉద్యానవన మందు ఉన్న దేవదేవునికి తూర్పుభాగాన యాభై బారల నిడుపున కాల భైరవుని ముందర మహాశక్తి గర్భమందు రెండు లక్షలున్ను ఏనూరు వజ్రాలు దుర్గము ఎత్తు అది గ్రహించి అక్కడ అర్ధపీఠ శక్తి నడినెత్తిన నున్న యవల గ్రహించి మురయందు వీరియొక్కరి గర్భ మందున్న ముత్యములు గ్రహించి కొల్లాపురము నందున్న నిక్షేపాలు కొల్లలాది రత్న ద్వీపంబున నున్న రత్నంబులు పరిగ్రహించి భూమియందు వేసిన నిక్షేపాలు భక్తులకు ఎగచల్లుదురు. చతురంగ బల సమేతుండనై భూప్రదక్షిణంబు సేయుచు వచ్చి కాశి జేరి విశ్వనాథుని సందర్శించి పంచ ముఖుడైన విశ్వనాథుని పఠనంబు చేయుచు గజపతి గర్వం బడంచి అశ్వపతిని గొట్టి మరిన్ని తక్కిన రాజుల కొట్టించి కంచి జేరి అమ్మవారిని జయించి అందుండి వెంకటాచలమునకు వచ్చి వెంకటేశ్వరు జేరి అంతట పూర్ణ సింహాసనస్థుండై శార్వరి సంవత్సర చైత్రబగం లు సుఖంబున రాజ్యంబు చేయుచుందు నని యెవ్వరైనా మా నామ భక్తులైన వారు తలతురో వారికి మోక్షంబు అయ్యాని. భక్తి పూర్వకంబుగా పూజించి జరిపించిన అష్టైశ్వర్యమున్నూ పుత్రపౌత్ర అభివృద్ధిన్ని మోక్షంబు కలుగ జేయుదుము. అది తథ్యంబు.

సీ. సకలార్థ పరివార జనులు సేవింపంగ
    నిగమార్థముల నొప్పునగరిలోని
మండపత్రయముల దండి కవ్వలిచెంత
    పూర్వహృద్వీథికి పొడవుగాను
పూర్వకుండలికిని పొడవైన తావున
    నాలుగుత్రోవల నట్టనడుమ

మహి నబోధానంద మండపాంతర్గత
    విజయాఖ్య కల్యాణవేది యందు
వెలయ స్వస్తిసమేతుడై వేదరీతి
నమర కన్యయు పిన్ననా డట్లు మరియు
మంగళస్నానములు చేసి రంగుమీర
పెండ్లిపీటలమీదను ప్రీతిజెలగ.

తరువోజ మంగళ ద్రవ్యముల్ మంత్రోక్తి దనర
మంగళంబులు పాడ మరి అంగనలును
మంగళతూర్యముల్ మహిమ జెలంగ
మధుపర్క మర్కముల్ తత్వ మ స్యాది
సరణి యథార్థముల్ జాడలుగాగ
స్వస్తికారోహణ స్థలి పీఠమునను
సంగతిస్పర్శదిశాభాషితములు
సరవిగా తమ నేత్ర సమదృష్టి నమర.

(కాలజ్ఞానములోని ఉత్తర కాండలోని భాగము)

సంపూర్ణము